

Potockaitės karstas

ADOMAS MICKEVIČIUS

KRYMO SONETAI

*Potockaitės karstas*¹

TŁUM. MOTIEJUS GUSTAITIS

Pavasario šalyje, linksmuos sodnuos² Krymo,
Suvytai³ radastėlė⁴! Tavo valandėlės,
Lėkdamos kaip auksinės jausmo plestekėlės⁵,
Širdies gelmėj paliko ydus atminimo.

Kelias, Netektis, Atminimas

Ten žvaigždžių šviečia aibės ant žiemų⁶ skliautimo⁷,
Kodrin⁸ gi ant to kelio spindi tos akelės?
Ar žvilgys⁹ pirm neg geso nuo šaltos žemelės,
Ten beskrišdams įkūre ženklus išsilgimo¹⁰?

Mergele! Aš apleistas svetur pasimirsiu;
Čionai man saują smėlio težer' draugų rankos.
Pas tavo karstą dažnas keliauninkas lankos,

Karstas

Ir aš kalbos savosios skardą tad išgirsiu,
Ir dainius apdainuodams pavergtą mergaitę,
Išvys gretimą kapą ir man skirs giesmaite.

Kapas, Meilė, Giesmė

¹*Potockaitės karstas*. — Netoli Chanų rūmų tebėr kapinės, rytų skonyje statytos, su apskritu kaupu. Krymo liaudyje užsiliko pasaka, būk ši paminklą pastatęs Kirym-Girajus savo meilužei, belaisvei lenkei iš Potockių namo. Autorius moksliai iš gražiai parašytos „Kelionės po Krymą“, Muravjev-Apostolas sako, kad toji pasaka esanti be pamato, ir kad tame rakšte esanti palaidota tūla gruzinaitė. Nežinome kuo jis remia savo nuomonę; nes užmėtinėjimas, būk totoriai vidur aštuonioliktojo amžiaus nebegalėję taip lengvai Potockių merginų grobti ir gabentis, neturi pagrindo. Žinomi pastarieji kazokų maištai Ukrainoje, kur nemaž buvo suimta žmonių ir parduota kaimynams totoriams. Lenkijoje daugel yra aukštesnės kilmės šeimynų Potockiais vardu, ir paminėtoji imtinė ne būtinai turėjo prigulėti prie garsiųjų Huraaniaus tėvūnų, kurie mažiau kentėjo nuo totorių ir kazokų. Iš liaudies pasakos apie Bachčisarajaus grabvietę rusų dainius Aleksandras Puškinas ypatingu savo talentu parašė apysaką — „Bachčisarajaus Fontana“. [przypis redakcyjny]

²*linksmuos sodnuos* — linksmuose soduose. [przypis edytorski]

³*Suvytai* — nuvytai. [przypis edytorski]

⁴*radastėlė* — džiaugsmas. [przypis edytorski]

⁵*plestekėlė* — dabar: plaštakė, drugys. [przypis edytorski]

⁶*žiemė* — mėlynai žydinti darželių gėlė. [przypis edytorski]

⁷*skliautimo* — čia: dangaus. [przypis edytorski]

⁸*Kodrin* — Kodėl. [przypis edytorski]

⁹*žvilgys* — žvilgsnis. [przypis edytorski]

¹⁰*išsilgimo* — ilgesio. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/mickevicius-krymo-sonetai-potockaites-karstas>

Tekst opracowany na podstawie: Adomas Mickevičius, *Krimo sonetai: lietuvių ir lenkų kalbom*, tłum. Motiejus Gustaitis, Juozapo Zavadzko sp., Wilniuje 1909.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Utwór powstał w ramach konkursu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”, realizowanego za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Publikacja parengta įgyvendinant projektą „Wolne Lektury” (<http://wolnelektury.pl>). Skaitmeninė reprodukcija padaryta Fondo „Nowoczesna Polska”/Lietuvos kultūros paveldo — virtualioje erdvėje (<http://www.epaveldas.lt>), pasitelkiant egzempliorių iš bibliotekos kolekcijos. Veikalas sukurtas konkurso, įgyvendinamo 2013 m. bendradarbiaujant su Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija — „Bendradarbiavimas viešosios diplomatijos srityje 2013” („Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”) ribose. Leidžiama laisvai naudoti veikalą, su sąlyga, jog bus išsaugota aukščiau pateikta informacija, taip pat informacija apie taikomą licenciją, teisės turėtojus bei konkursą. Publikacija išreiškia tik autoriaus pažiūras, todėl negali būti tapatinama su oficialiomis Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos pažiūromis.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Monika Bogdziewicz, Paulina Choromańska, Wojciech Kotwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.